

Börtönújság

2013.
december
megjelenik
kéthavonta

CXVI. (116.) évfolyam

Alapítva: 1898

**A szeretetet
közvetítem**

2-3

Stift Zoltán „Angelico” római katolikus börtönlelkész nemrég dolgozik a Venyige utcai objektumban. A fiatal pap nem csak hitével és szavaival, hanem rajzain keresztül is keresi Istent, és azt vallja, a rajzokon keresztül könnyebben eljut a fogvatartottak lelkéhez is.

Tisztelt Olvasók!

Advent napjaiban járunk, a karácsony közeleg. Ez alkalomból is beszélgettünk *Stift Zoltán* börtönlelkéssel, aki a Venyigében vállalt szolgálata mellett rajzaival fogalmazza meg hitét, és a rajzolásal talál utat a fogvatartottak karcos lelkéhez is. Az ünnep hangulatát idézzük meg többek között

Petőfi Sándor és *Kosztolányi Dezső* karácsonyi verseivel. A dolgozók hétköznapi életében is sok a tennivaló: a bv. intézetekben szerencsére egyre több a munkalehetőség, sorra adják át a foglalkoztatást bővítő kisebb-nagyobb üzemeket a börtönökben.

Győrben *Fullajtár Andrea* színésznő fellépésén jártunk, aki a hajléktalanok sorsába bújik bele a színpadon, és arról is beszélt, milyen érzésekkel lépett a börtön rácsai közé.

Mozgalmas év volt az idei, a börtönök világa és a kinti élet is tele volt eseményekkel, ezekből is felidézzük a legfontosabbakat. A lap végén pedig a megszokott rejtvények mellett szilveszteri kvízshow is várja a fejtörőket kedvelőket.

Békés ünnepeket és boldog új évet kívánunk!

Börtönélet ★
Munkalehetőségek
a börtönökben

5

★
**Csendet
akarok** ★
Fullajtár és Kaffka
Győrben

6

★
**Kishírek
a nagy-
világból** ★
Ez történt az idén

8-9

★
Játékos
Szilveszteri fejtörők
és találós kérdések

11

A szeretetet közvetítem

Stift Zoltán „Angelico” római katolikus börtönlelkész nemrég dolgozik a Venyige utcai objektumban. A fiatal pap nem csak hitével és szavaival, hanem rajzain keresztül is keresi Istent, és vallja, általuk könnyebben eljut a fogvatartottak lelkéhez is.

Börtönújság: – Zoltán atya, mondana pár szót magáról?

Stift Zoltán: – 1993-ban szenteltek pappá Szombathelyen. Ott születtem, gimnáziumba is ott jártam. Hat évig tanultam a teológián, és még négy esztendő papként is. Három évig Rómában tanultam, ott is doktoráltam. 1997-ben kerültem vissza Szombathelyre káplánnak abba templomba, ahol hittanos voltam. Ezután plébános lettem pár évig Szombathelyen, majd Budapestre kerültem. Ott a Mária Rádióban dolgoztam, mellette lelkipásztori munkát végeztem. Innen az Őrségbe helyeztek, ahol hét falu plébánosaként működve jelentős tapasztalatokat szereztem. 2011-től két éven át a vatikáni nagykövetségen tevékenykedtem.

Mióta rajzol?

A 90-es évek eleje óta, amikor elkezdtem a hitoktatást. Persze már korábban is rajoltam, és gondoltam arra, hogy képzőművészettel is foglalkozzak, de ezt a papi hivatás fölülmulta. Katolikus iskolában kezdtem el tanítani, mellette fél évig helyettesíttem egy nem katolikus iskolában, ahol észrevettem, hogy rajzokkal sokkal könnyebben lekötöm a gyerekek figyelmét. Az órák után mindig megkértem a diákok, hogy rajzoljanak nekik a füzetbe a táblarajzokat. Körém ültek és rajoltam nekik. Amikor véget ért a helyettesítem ebben az iskolában, a gyerekek megkérdezték hogyan juthatnak hozzá ezután is a rajzokhoz? Innen jött az ötlet, hogy feltöltöm egy honlapra, így jött létre 1998-ban a www.angelico.hu.

Miért éppen Angelico?

Mindenképp nemzetközileg is érthető nevet szerettem volna, és az is fontos volt, hogy az angyalhoz köze legyen, így emlékezve Fra Angelico domonkos-festő papra, aki példaképem, és akit nagyon tisztetek.

Miért fontos, hogy jelen legyen a világhálón?

A mai világban nagyon sok a szó, súlya van a szavaknak, ennek ellentétéként a képeken keresztül sok mindent el lehet mondani – szavak nélkül is. Az interneten keresztül el tudok jutni szavak nélkül is az emberekhez, hiszen a rajz nem nyelvhez kötött, mindenki érti és szereti. Másrészt Isten maga a szépség, megmutatásával szebbé teszi a világot.

Hogyan lett a Fővárosi Bv. Intézet III. objektumának börtönlelkésze?

Olyan munkát szerettem volna csinálni, ami mellett rajzolni is tudok, mert úgy érzem ez hasznos és kell az embereknek. Azt gondolom, ez a dolgom, és ez egy irányba mutat papi hivatásommal és mások javára szolgál, és itt lehetőségem van arra, hogy a papi hivatásomat és a rajzolásomat gyakoroljam és egyesítsem.

Nem volt nagy váltás a börtön világa?

Ami papi munkámat illeti, nem látok nagy különbséget, a benti és a kinti világ között. Ami különbség van, az inkább pozitív. Tíz évig voltam kórházlelkész, ahol hasonló tapasztalataim voltak. Ott is ahhoz a beteghez megyek, aki igényli a gondozást, a börtönben is oda megyek, aki azt kéri, aki Zoltán atyával szeretne beszélni, vagy győnni szeretne. Ott vagyok, ha valakinek papra van szüksége.

Hogyan lehet a börtönbeli munkában alkalmazni a rajzokat?

Szentmise mellett, amikor csoportos foglalkozást tartok, akkor ugyanazt a rajzolás módszert alkalmazom, mint az iskolákban. Csak itt nem táblára rajzolunk, hanem papírra. Közben beszélgetünk... talán az a legfontosabb eredménye a rajzoknak, hogy így könnyebben megnyílnak az emberek. Már a kápolnánkat is a fogvatartottak rajzai díszítik.

Az interneten keresztül el tudok jutni szavak nélkül is az emberekhez, hiszen a rajz nem nyelvhez kötött, mindenki érti és szereti.

Mik a további tervei a börtönben és a rajzokkal?

A börtönben vasárnapi szentmisét tartok, itt eddig nem volt katolikus szentmise vasárnap. Ide az jön, aki komolyan gondolja, aki önként jön, aki azt az órát Istennek adja, és így szenteli meg a vasárnapot. Emellett csoportos foglalkozást, egyéni beszélgetést és szentgyónást is végzek, néhányan pedig a szentségek felvételére készülnek. A kinti, civil életben járom az országot kiállításaimmal, ez is fontos találkozási lehetőség az emberekkel. Közel kétezer fogvatartott tartozik a három objektumhoz, én a Venyige utcában dolgozom, de ha szükség van rám, átjárok a másik két objektumba is. Emellett a börtönben dolgozók lelki igényét is igyekszem figyelembe venni, örömmel meghallgatom őket is.

Mi volt a legmegragadóbb élménye eddig a börtönben?

Talán az első vasárnapi szentmisém, a Gyorskocsi utcában. Tele volt a kápolna, tudták a fogvatartottak a válaszokat, énekeltek, egyszóval felkészültek voltak. Nekem ez nagyon nagy élmény volt. Köszönöm azt is, hogy lelkész társaim segítettek, mellém álltak, eljöttek a szentmisémre.

Milyenek az első benyomásai?

A fogvatartottak a katolikus pap szolgálatát kérik. Nem én erőltetem, igény szerint jönnek a lelki természetű problémákkal és én ott vagyok. Szerencsére hamar elfogadtak, és azt is megértették, hogy mindenben én sem tudok segíteni.

Közeleg a karácsony. Mit üzen a fogvatartottaknak az ünnep kapcsán?

Az Isten emberként megszületett, ez az Ő szeretetének a következménye. A szeretet kisgyermekként, a Szűzanya karjaiban jött el közénk. A karácsony lényegét összevethetjük a börtönvilág valóságával. Isten e világba jött, amelyhez a börtön is hozzátartozik, az állomány tagjai és a fogvatartottak egyaránt. Az Isten közel van hozzánk, nem egy távoli Isten. Nem csak a családoké a karácsony, a börtönben is ott van az Isten, csakúgy, ahogy a betlehemi barlangban. Én a rajzaimmal is igyekszem ezt a gondolatkört kifejezni, mert a rajz konkrétta, láthatóvá tesz valami láthatatlant. A megtestesülés és a rajz közötti párhuzam evidens. Emberként láthatjuk az Istent. A jóság, a szépség üzenetét közvetítem a rajzaimmal. A szeretetet közvetítem, nem a szavak, hanem a történet, nem a beszéd, hanem a létezés útján. Amikor szentmise van a börtönben, akkor ott mindig karácsony van, vigasztal, bátorít és elgondolkodtat.

Esze Bernadett

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: **Csóti András** bv. vezérőrnagy, országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Tímea**

Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita**, Evenness Kft. • Fotó: **Apró Andrea és archív**

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Sajtóiroda**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: **+36/1/301-8424, -25** • E-mail: **sajto@bv.gov.hu** • Nyomdai előkészítés: **EVENNESS Kft.**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

Kellemes ünnepeket!

A Börtönújság Reményik Sándor erős és szívbemarkoló versével kíván szép ünnepet és szerencsés új évet a lap minden olvasójának.

Reményik Sándor: **Kegyelem**

Először sírsz.
 Azután átkozódsz.
 Aztán imádkozol.
 Aztán megfeszíted
 Körömszakadtig maradék-erőd.
 Akarsz, egetostromló akarattal –
 S a lehetetlenség konok falán
 Zúzod véresre koponyád.
 Azután elalélsz.
 S ha újra eszmélsz, mindent újra kezdesz.
 Utoljára is tompa kábulattal,
 Szóttalanul, gondolatlanul
 Mondod magadnak: mindegy, mindhiába:
 A bűn, a betegség, a nyomorúság,
 A mindennapi szörnyű szürkeség
 Tömlőcéből nincsen, nincsen menekvés!
 S akkor – magától – megnyílik az ég,
 Mely nem tárult ki átokra, imára,
 Erő, akarat, kétségbeesés,
 Bűnbánat – hasztalanul ostromolták.
 Akkor megnyílik magától az ég,
 S egy pici csillag sétál szembe veled,
 S olyan közel jön, szépen mosolyogva,
 Hogy azt hiszed: a tenyeredbe hull.
 Akkor – magától – szűnik a vihar,
 Akkor – magától – minden elcsitul,
 Akkor – magától – éled a remény.
 Álomfáidnak minden aranyágán
 Csak úgy magától – friss gyümölcs terem.
 Ez a magától: ez a Kegyelem.

Petőfi Sándor: **Karácsonkor**

Énhozzám is benézett a karácson,
 Tán csak azért, hogy bús orcát is lásson
 És rajta egy pár reszkető könyűt.

Menj el, karácson, menj innen sietve,
 Hiszen családok ünnepnapja vagy te,
 S én magam, egyes-egyedül vagyok.

Meleg szobám e gondolattól elhül.
 Miként a jégcsap függ a házereszről,
 Ugy függ szívemről ez a gondolat.

Hej, be nem így volt, nem így néhanapján!
 Ez ünnep sokszor be vigan viradt rám
 Apám, anyám és testvérem között!

Oh aki együtt látta e családot,
 Nem mindennapi boldogságot látott!
 Mi boldogok valánk, mert jók valánk.

Embert szerettünk és istent imádtunk;
 Akármikor jött a szegény, minálunk
 Vigasztalást és kenyeret kapott.

Mi lett a díj? rövid jólét multáival
 Hosszú nagy inség... tenger, melyen által
 Majd a halálnak révéhez jutunk.

De a szegénység énnekem nem fájna,
 Ha jó családom régi lombos fája
 Ugy állna még, mint álla hajdanán.

Vész jött e fára, mely azt szétszaggatta;
 Egy ág keletre, a másik nyugatra,
 S éjszakra a törzs, az öreg szülők.

Lelkem szülőim, édes jó testvérem,
 Ha én azt a kort újolag megérem,
 Hol mind a négyünk egy asztalhoz ül!...

Eredj, reménység, menj, maradj magadnak,
 Oly kedves vagy, hogy hinnem kell szavadnak,
 Ámbár tudom, hogy mindig csak hazudsz...

Isten veled, te szép családi élet!
 Ki van rám mondva a kemény ítélet,
 Hogy vágyam üzzön és ne érjen el.

Egyre több munkalehetőség a börtönökben

Fém alkatrészek Sátoraljaújhelyről

Októbertől nyolc fogvatartott számára biztosít munkalehetőséget a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön és a Prec-Cast Öntödei Kft. együttműködése. Az új típusú munkáltatás során a kft. az intézet falain belül kialakított munkahelyen látja el fémmegmunkálási, tisztítási, minőség-ellenőrzési és csomagolási feladatokkal az intézetet. A cégcsoport az autó- és elektronikai ipar számára gyárt fém alkatrészeket. A fogvatartottak a felújított, közel 70 m² helyiségben félkész és késztermékeket gyártanak egy műszakban, a versenyszférában megállapított minőségi és mennyiségi kritériumok alapján. Az új munkahely teljes felújítását és kialakítását is a börtönben kiválasztott fogvatartottak végezték, akik a munkalehetőség mellett új technológiákat is elsajátíthattak, hiszen a felújítás érintette a helyiség víz- és villamosrendszerét, kiépült a sűrített levegős hálózat, a padlót pedig műgyantával vonták be.

A frissen szabadultakat segíti az Össze-Tett Erő

Bevált a börtönből szabadult fiatalok társadalmi visszailleszkedését segítő program, amely hatvan elítéltet karolt fel: többségük megállta a helyét e nehéz életszakaszban. A Nonprofit Alapítvány a Budapesti Fegyház és Börtönnel együttműködve, 50 millió forint uniós forrás felhasználásával dolgozta ki a modellt, amely már a szabadulás előtt három hónappal megkezdte a rabok felkészítését a szabad életben való boldogulásra, és kint is segíti őket. Az Össze-Tett Erő elnevezésű program magában foglalta a munkaerő-piaci tréninget is, amelyen a szabadulók felkészültek a munkakeresés kihívásaira. Ezekre a tréningekre a munkára jelentkezés szabályait is megismerhették az elítéltek, megtanulták: hogyan kell önéletrajzot készíteni, meggyőzően viselkedni a felvételi interjúban, megtalálni a testre szabott ajánlatokat az álláshirdetésekből, és segítséget kaptak a konfliktusok kezeléséhez is. Ismert tény, hogy a szabadulás bármennyire örömteli érzés, traumát is jelent. A börtön zárt világa a maga sivárságával is fix pont, a kinti világ pedig csupa bizonytalanság. Problémát jelent, hogy gyakran hiányzik a családi háttér, a baráti kapcsolatok, és ezek nélkül nehéz a megkapaszkodás. E hiányt pótolják a programba bevont mentorok, akik támaszt jelenthetnek. Az alapítvány irodájában telefon, internet, fénymásoló technikai segítséget is nyújt a volt elítélteknek. Többségük rövid időn belül munkát talált, és éttermi kisegítőként, pizzafutárként, segédmunkásként megkezdhette az új életet.

Nyelvi és informatikai képzés Állampusztán

Az Európai Unió támogatásával megvalósuló „Idegen nyelvi és informatikai kompetenciák fejlesztése” című kiemelt projekthez csatlakozott az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet, amely a Humán Integráció Kft.-vel karöltve lehetővé tette az intézetben az idegen nyelvi és/vagy az informatikai képzést. A nyelvi képzés 60 órás modulokból áll. Itt akkreditált angol nyelvi programból választhatnak a hallgatók, akik a minimum szinttől akár a középfokú nyelvvizsgára előkészítő szintig is eljuthatnak. Az informatikai képzések keretében alap- és középfokú felhasználói ismereteket lehet megszerezni a 4 modulos, 4x30 órás, azaz összesen 120 órás program elvégzésével. Állampusztán hetvenhat fogvatartott végezte el a 90 órás informatika-tanfolyamot, amelynek keretében megtanulták a számítógép-kezelés alapjait, a szövegszerkesztést és a táblázat kezelést. Negyvennyolc elítélt vette sikeresen az alapfokú, 60 órás angol nyelvi tanfolyam akadályait. Jelenleg tizenhatan járnak informatika-, huszonegyen angolképzésre az intézet oktatótermeibe.

Tökölön is bővült a foglalkoztatás

Szeptembertől a Fiatalokrák Büntetés-végrehajtási Intézetében a nagykorú fogvatartottak mellett már fiatalok is foglalkoztatnak a dobozragasztás és szivacsválogatás munkafázisában.

Emellett a tököli intézetben 186 fogvatartott, a büntetés-végrehajtás tököli kórházában és a kft.-knél pedig 300 elítélt dolgozik.

Színház a győri börtönben

Szorongva nézi Fullajtár Andrea, hogyan záródik mögötte a kettes zár. Eddig csak forgatáskor járt börtönben a színésznő. Megviselte az is, ez se különben. Csalog Zsolt hajléktalanról szóló Csendet akarok című dokumentumdrámáját mutatták be a Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben.

Nők-férfiak külön, libasorban érkeznek a terembe. Körülbelül húszan. A nők lopva hátrapillantanak a férfiakra. Önként jöttek a színházi előadásra – mondja Mihály Attila büntetés-végrehajtási ezredes, az intézet parancsnoka. A hátsó sorban ülő vendégek a produkció után hálálkodnak az élményért a parancsnoknak és a színésznőnek.

Az egyórás előadás közben csak egy-egy káromkodásnál nevetnek fel a fogvatartottak. Figyelik a színpadot, háttal, némán ül a színész Nagy Viktor. Hozzá beszél vagy róla mesél a darabbeli Eta, akit a privát életben Évaként ismert meg Csalog Zsolt. Meg is találta őt később Fullajtár Andrea is, bár már a nő nem emlékezett beszélgetésére. Pedig a hajléktalan nő akkor elmesélte az írónak, miként lehetetlenítette el a férje, zárta ki a gyerekei neveléséből és mennyi időt töltött idegpszichológiai szobában. Hogyan költözött Miskolcra Pestre a jobb élet reményében, és hogyan vált otthontalaná. Beszél új társáról, aki cudarul bánik vele, de legalább nincs egyedül. A nézőtér elején az egyik nő elsírja magát. Nem derül ki, mi rímél az életére. A parancsnok biztos abban, egy ilyen előadás után a fogvatartottak végiggondolják, miért is vannak börtönben, mit rontottak el, és érznek-e párhuzamot a szereplő sorsával. Mindig olyan értékek mentén felfűzött produkciót hívnak, amely hasznos lehet nekik szabadulásuk után.

Fullajtár Andrea a raboknak beszél a hajléktalanokról, akiknek minden utcán töltött év tíz esztendőt jelent az életükből, és arról: az otthontalanok sokáig azon gondolkodnak, hogyan kerülhetnek vissza a társadalomba.

A fogvatartottak ugyancsak ezen törnek a fejüket. Egyikük elmondta, hogy boldog családban él, három kiskorú gyereke van, a győri cigány kisebbségi önkormányzat elnöke volt. Több hajléktalan megkereste őt, és el is mesélte annak az asszonynak az esetét, akinek munkát-bért adott egy évig, és segített albérletet találni. Ha szabadul, visszamegy a vállalkozásához, a családjához. A másik kettő csak az utcáról ismert hajléktalanokat, néha adtak nekik pénzt, például a bevásárlókocsi érméjét. Az egyikük, amióta bent ül, azon gondolkodik, mit fog kint csinálni. A rendőrségen kapott egy tippet, hogy amit eddig a bűnözéssel tett, azt fordítsa a visszájára. Mivel ruhalopással foglalkozott kint, szeretne a boltoknak biztonságtechnikai tanácsokat adni. A harmadik férfi két hónapja van bent. Angol nyelvkönyvekkel készült a bevonuláskor. Próbálja kihasználni az időt, tanul. Külföldön szeretne majd elhelyezkedni, bármit csinálna, ami adódik. Az előadásról egy fogvatartott azt mondta, hogy „a szürke hétköznapok ilyenkor ünneppé válnak számunkra. Látjuk a művészek előadását, és ez nekünk ünnep, felüdülés, elfeledjük, hogy börtönben vagyunk. De hát ezen túl is van élet, egyszer ki fogunk szabadulni, és akkor szép emlék marad, hogy itt ilyen szép előadást láttunk.”

Szemere Katalin – Népszabadság

Kafkai kérdések

Az európai kultúra napja alkalmából immár negyedik alkalommal látogatott el a győri börtön fogvatartottjaihoz Ács Tamás, a Soproni Petőfi Színház színésze, aki a Jelentés az Akadémiának című átváltozás-történetet mesélte el saját rendezésében. Lendületes, szuggesztív előadasmódjával a színész Kafka különleges világát csempészte az intézet falai közé. A mű alapkérdése hasonló a börtön viszonyaihoz: lehet-e egy majom az emberek világában önmaga, befogadják-e, vagy nem marad más hátra, mint az önmaga elől való elmenekülés, vagy a „saját ketreceinkből történő szökés”. Örök kérdés ez a büntetés-végrehajtási intézet „lakóinak” is, amit a műsor végén a szünni nem akaró taps is megerősített. A nyár folyamán a színész a darabot a Sopronkőhidai Fegyház és Börtönben is előadta.

A TeSzedd felhívásához csatlakoztak

A több éves múlta visszatekintő, országos szemétyűjtési akcióhoz a jóvátétel jegyében idén is több bv. intézet csatlakozott.

A szegedi Csillag húsz fogvatartott önkéntese a Gyálaréti Holt-Tisza fehérparti ájtóróját tisztította meg 320 zsák szemetet gyűjtve össze. A Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet hét elítélte Kőbányán, az Újhegyi Sportliget területét szabadította meg a szemétkupacoktól, Kalocsán pedig a Vajdas-partot tisztította meg a fegyház hat fogvatartottja.

A fehér bot napja

A látássérültek nemzetközi napjáról évtizedek óta világszerte megemlékeznek. A figyelmet a támogatásra szorulóakra és toleranciára irányító rendezvénysorozathoz két hazai börtön is csatlakozott. A győri intézetben *Bodnár Zsolt* jogász tartott előadást. A cigány származását büszkén vállaló, látássérült fiatal értelmiségi elmondta: fontosnak tartja, és azon dolgozik, hogy a cigány kultúra az európai kultúra szerves részévé váljon, emellett sokat foglalkozik a hazai cigányság beilleszkedési problémáival is. Életútját a *Posztív* sokk című dokumentumfilmből ismerhették meg az érdeklődő fogvatartottak. A Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben a fehér bot napján a színjátszó kör zenés, verses műsort adott elő a Vakok és Gyengénlátók Szabocsv-Szatmár-Bereg Megyei Egyesületéből érkezett vendégeknek, majd a fogvatartottak az érzékenyítőprogram segítségével megismerhették és kipróbálhatták azokat az eszközöket, amelyek a vakok és gyengénlátók mindennapi életét segítik.

Gyarapodtak a Pest megyei börtönök könyvtárai

A Pest Megyei Könyvtár még 2012 novemberében nyújtott be pályázatot a Nemzeti Kulturális Alaphoz a börtönök könyvtárainak bővítésére.

A pályázat sikeres volt, az új könyveket idén szeptemberben ki is szállították a Bv. Központi Kórház, a Fiatalokruák Bv. Intézet (Tököl) és a Váci Fegyház és Börtön könyvtáraiba.

Fogvatartottak takarították a temetőket Zalában

A Zala Megyei Bv. Intézet fogvatartottjai a Zsidó Hitközséggel együttműködve több Zala megyei település temetőjét is megtisztították már a gáztól és hulladékoktól. A közelmúltban az elítéltek munkájának köszönhetően a türjei, a lenti, a karmacsi és a hahóti temető is megszépült.

Halottak napi megemlékezés a Fővárosiban

Halottak napján a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet nyújtotta lehetőséggel három objektumában 380 fogvatartott élt, akik mécseseket gyűjtve rótták le kegyeletüket halottaikra emlékezve.

Első díj a balassagyarmati fogvatartottnak

Fejér Tibor Zoltán balassagyarmati fogvatartott az első helyezettnek járó díjat vehette át a Kájoni János Romapasztorációs Közösség pályázatán, amelyet egy roma betlehemet ábrázoló domborműért érdemelt ki. A pályázati nyertesnek a díjat *Székely János* püspök adta át. A Boldog Ceferino Alapítványhoz kötődő közösség év elején hirdette meg pályázatát, amelyre olyan pályaműveket vártak, amelyek a cigány kultúra és a keresztény értékek közös pontjait és a cigány emberek hitvilágát mutatják be. A pályázati kiírásra közel negyven pályamű érkezett. A díjátadó ünnepségre a díjazott mellett meghívást kapott a Balassagyarmati Fegyház és Börtön Szent Dávid Zenekara is, akik nagy sikerű koncertet adtak a díjátadó ünnepségen.

Ez történt 2013-ban

Ez az év is tele volt izgalmas, sikeres és megrendítő eseményekkel. Most ezekből idézünk fel néhányat.

Március – Új pápa a Vatikánban

Sokakat váratlanul ért, amikor XVI. Benedek pápa (Joseph Alois Ratzinger) 2013. február 10-én, idős kora miatti fogyatkozó erejére hivatkozva lemondott a pápai címről. XVI. Benedeket 2005. április 19-én választotta pápává a bíborosi testület. A német pápa a karizmatikus, lengyel származású II. János Pált követte a Vatikán élén. Lemondását követően a bíborosi testület összehívta a konklávé.

2013. március 13-án felszállt a megválasztását jelző fehér füst, majd bejelentették, hogy Ferenc az új pápa. Az Argentína fővárosában, Buenos Airesben született Jorge

Mario Bergoglio a katolikus egyház 266. vezetője, az első jezsuita egyházfő, első az amerikai kontinensről és egyben a déli félgömből. A Ferenc nevet Assisi Szent Ferenc, a szegények védelmezője tiszteletére vette fel.

Június – Sok száz önkéntes elítélt a gátakon

Minden idők legnagyobb árhulláma fenyegette a Duna mentén élőket június első felében. A bajban egy emberként mozdult meg az ország, a hivatásosok és az érintett lakosság mellett ezernyi önkéntes segített a gátak megerősítésében. A védelmi munkából természetesen a fogvatartottak is kivették a részüket. Az összes Duna-menti börtön aktívan vett részt a hozzá közel eső területek védelmében. A védekezési munkára több száz fogvatartott jelentkezett önként. Az elítéltek több tízezer homokzsákot pakoltak meg és hordtak fel a gátakra, miközben

a Duna-parton álló váci börtön „lakói” saját épületüket is megvédték. A büntetés-végrehajtás személyi állománya sem ült a babérjain: a védekezés felügyelete mellett szabadidejüket és munkarejüket ajánlották fel a mentési és helyreállítási munkáknál. Az árvíz méreteit jellemzi, hogy Passaunál megdőlt az ötszáz évvel ezelőtt mért eddigi legnagyobb vízszint, és víz alá került a történelmi belváros. A Duna Budapestnél 891 cm-en tetőzött, amely 31 cm-rel haladta meg a 2006-ban mért eddigi legnagyobb vízszintet. A hazai védekezés több mint nyolcszáz kilométeren zajlott, a munkában közel százezer ember vett részt. A megfeszített munkának

köszönhetően a gátak mindenhol megtartották a vizet, és szerencsére itthon emberéletet sem követelt az árvíz. Az árvízvet követő helyreállításban közel 3500 fogvatartott és mintegy 700 felügyelő vett részt. A fogvatartottak és bv. szervezet munkáját Orbán Viktor miniszterelnök és Pintér Sándor belügyminiszter több alkalommal is megköszönte.

Nyáron történt események

Júniusban megnyerte a magyar **Attraction látványszínház** a Britain's Got Talent nevű brit televíziós tehetségkutató vetélkedőt, sok brit és más nemzetiségű induló előtt.

Július 1-jén a Magyarországgal szomszédos **Horvátország** is felvételt nyert az Európai Unióba.

Július 22-én tízezrek ünnepelték London utcáin **Vilmos** cambridge-i herceg és hitvese, **Katalin** hercegnő első gyermekének, **György cambridge-i hercegnek**, Nagy-Britannia majdani uralkodójának világra jöttét.

Cipőtől és Eröss Zsolttól is búcsúztunk

Március 13-án, 47 évesen elment *Bódi László Cipő*, a Republic ikonikus éneke. A szíve vitte el. A Republic már az első, „Indul a Mandula!” című lemezével óriásit robbantott, a „Repül a bálna” pedig hamarosan a bulik nélkülözhetetlen kelléke lett. Karrierjük során több mint egymillió lemezt adtak el. Nem csoda, hisz olyan örökzöldek előadását tette Cipő feledhetlenné, mint a „Ha itt lennél velem”,

a „Kék és narancssárga”, vagy a „67-es út”. A „Szállj el kismadár” című slágerre vonult be bokszmérkőzéseire *Erdei Zsolt* profi világbajnokunk. Cipő évek óta tudott súlyos szívbetegségről, és arról, hogy a gyógyulásra csak szívatültetéssel lenne esélye, ezt azonban visszautasította. Markáns hangját és karakteres előadásmódját sokáig nem feledjük, ahogy dalait sem. Kívánjuk, hogy az égi 67-es úton Ő is hazataláljon.

Eröss Zsolt májusban a tizedik nyolcezres csúcs megmászására indult a Himalájában. A 8586 méter magas Kancsэндzönga csúcsát meghódították a társával, *Kiss Péterrel*, de a hegyről egyikük sem tért vissza. A Hópárduc becenévvel illetett hegymászó 2010-ben egy lavinabalesetben elveszítette egyik lábát, de 2011-ben már a Lhoce tetején állt. Az utolsó két nyolcezrest műlábbal mászta meg. Egyedül, serpa és oxigén nélkül mászott, azt vallotta, csak ez az igazi teljesítmény. Mert menni kell. Mert mindenkinek van dolga a földön. Talán most odaért, amiről a róla szóló könyv címe beszél: A Himalájánál magasabbra.

A külvilágot jelentő deszkák

Tizenöt induló, hat döntős csapat, hatvan fogvatartott. Ez a statisztikája a Dunaújvárosban, júniusban megrendezett I. Országos Börtönszínházi Találkozóznak. A pálhalmi intézet parancsnokának felhívására tizenöt börtön csatlakozott. Az év elején megkezdődött a darabok és a szereplők kiválasztása és elindultak a próbák. Az egész Közép-Európában példa nélküli

kezdeményezés döntőjébe az állampusztai, a tököli és a tiszalöki bv. intézet, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet, nem kis meglepetésre az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet, valamint a pálhalmi intézet társulatai jutottak be.

A dunaújvárosi Bartók Béla Színház telt házas nézőközönsége előtt a tököli Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézete *Rudyard Kipling* meséjét, a Kíváncsi kislefántot állította színpadra. A színészek a dzsungel állatait személyesítették meg.

Az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet saját produkcióval állt elő: a legjobb forgatókönyv díját elnyert Társak című darabot *Bakonyi Péter* fogvatartott erre az alkalomra írta. A Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet *Schwajda György*: A rátóti legényanya című regényének rövidített színpadi változatát mutatta be. Az abszurd regény először a nevetőreflexeinket veszi célba: a faluban ugyanis mindenki Béla, kivéve Józsit, akit „józsísága” miatt el is űznek a faluból. Aki akar, a nevetésnél meg is állhat, de aki akar, elgondolkodhat a butaságról és az előítéletekről is. A főszereplő

Kálmán Péteré lett a fesztivál legjobb alakításának díja.

A Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézet nagy fába vágta a fejszéjét: *Shakespeare*-szövegeket vittek színre *Arany János* fordításában. A Mesteremberekben mindenki kettős szerepet játszik, nem egyszerű sem a nyelvezete, sem a dramaturgiája, az előadás mégis világos, feszes és szórakoztató. Azért nem egészen véletlen, hogy ők nyerték a legjobb előadás díját: a darab jeleneteit és a „színészeket” a profi pontosságával állította be *Damu Roland* színművész, aki maga is szerepelt a produkcióban.

A legjobb rendezés díját a legmeggrázóbb előadás: az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet Libri Színitanodájának produkciója kapta, akik *Arany János* Családi kör című versét írták át saját élethelyzetükre, a versszakok között pedig jól ismert slágereket énekeltek, amelyek háttorzongatóan értelmeződtek át az IMEI gyógykezelteinek szájából. Hisz melyikünk gondolt eddig például *Koós János* „Nem vagyok teljesen örült” című dalának hallgatása közben a szabadság és a gyógyulás elementáris vágyára?

A Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet koedukált társulata *Somogyi Ottó* Borbála korcsmája című művével lépett színpadra. A vicces szerelmi történet kuriózuma – amelyben a szülők és gyerekek is egymásra találnak –, hogy női és férfi fogvatartottak együtt játszottak. Az előadásokat rangos zsűri: *Pogány Judit* színművész, *Dobák Livia* dramaturg, *Csadi Zoltán* színművész és *Kőszegi Szilvia* bv. őrnagy értékelték. Csadi Zoltán a Börtönújságnak arról beszélt, hogy először ő is félt a felkéréstől, tele volt előítéletekkel, de egy cseppet sem bánta meg, hogy elvállalta. „Tiszteletre méltó és óriási munka amit a büntetés-végrehajtásban végeznek, és nagyon nehéz, mert az előítéleteket nem könnyű lebontani. De csinálni kell” – mondta.

Pogány Judit, a látottaktól szemmel láthatóan elzárkózott művészről beszélt, hogy „Ki kell emelnem, hogy itt a színpadon mindenki tisztelte a másikat. Abból a becsületes jelenlétből, a másik munkájának tiszteletéből, amit itt láhattunk, mi, profik is tanulhatunk. És kérem, ha valaha még játékra vetemednek, el ne feledkezzenek engem ismét meghívni!”

Az iskola radiátorait festették

A győri Kertvárosi Móricz Zsigmond Általános Iskola radiátorait festették át önként jelentkező elítéltek a „Mégbántam, jóvátenném” elnevezésű program keretében. Az iskola vezetése, értesülve a jóvátételi munka lehetőségéről, megkereste a büntetés-végrehajtási intézetet, ahonnan a segítség meg is érkezett. A munka elvégzése után a 2009-ben elindult győri jóvátételi program legújabb partnere is nagyon meg volt elégedve a fogvatartottak munkájával.

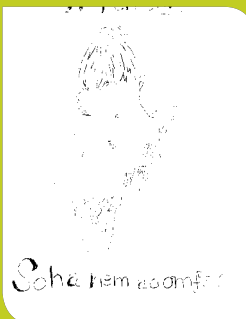
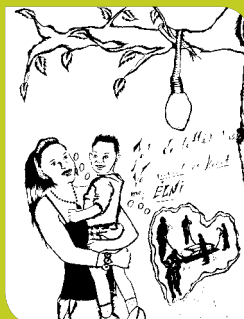
Férfi fogvatartottak előadása Kalocsán

Nemrég újra bemutatkozott a férfi fogvatartottak színjátszó csoportja Kalocsán, akik most egy merészet gondolva, a börtönélet egy napját dolgozták fel zenés kísérettel. Az előadás iróniával és önironiával átszőtt jelenetei görbe tükröt tartottak önmaguk és bizony a személyi állomány tagjai elé is. A fergeteges siker nem is maradt el, amely a téma mellett a valóság-hű jellembrázolásnak és az összekacsintós humornak is köszönhető volt.

Rajzok az életért

A suicid megelőzési világnap alkalmából rajzpályázatot hirdetett a miskolci börtön vezetése „Élni mindig jó” címmel. A pályázaton helyezést elért elítéltek könyvjutalomban részesültek. Emellett az intézet pszichológusai fórumot tartottak az öngyilkosság témájában, és csoportos beszélgetések, filmvetítések is segítettek az érzékeny téma feldolgozását, kibeszélését.

Október 23-át ünnepelték

A Kalocsai Fegyház és Börtön kilenc középiskolás tanulója állított össze és adott elő ünnepi műsort október 23. tiszteletére. A megemlékezésen versekkel és zenével elevenítették fel az 1956-ban történt eseményeket a műsort végignéző fogvatartottaknak.

Szombathelyen a fogvatartottak dráma- és színjátszó szakköre emlékezett az 56-os eseményekre. Kitűnően megválasztott szerepek, versek, jelenetek jellemezték az ünnepet. Végül, a Savária Filmmúzeum jóvoltából, a forradalmi napokról szóló „Szabadság, szerelem” című filmet is megnézték a fogvatartottak.

Élő hangjáték Szombathelyen

Nem sokakkal esik meg, hogy élőben nézhessenek végig egy rádiós hangjátékot, a szombathelyi intézetben ez mégis megtörtént, ahol a Berzsenyi Rádió társulata lépett fel 150 fogvatartott előtt. A Harc Júliáért című hangjáték „láttán” szem nem maradt szárazon. A sok taps és a kerámiaajándékok után a fellépők meg is ígérték, hogy visszatérnek a szombathelyi börtönbe.

Bibliákat adományoztak

A Magyarországi Gedeon Társaság háromszáz bibliát ajándékozott a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet dolgozói és fogvatartottjai részére. A Gedeon Társaság 1898 óta mintegy kétmilliárd emberhez, 84 nyelven juttatja el Isten szavát, a kórházak, iskolák, idősotthonok mellett fontosnak tartják, hogy elérjék a börtönök lakóit is.

Szilveszteri kvizshow

Találós kérdések

1. Melyik kör lehet szögletes?
2. Foga van és mégsem harap, mi az?
3. Vadonatúj, mégis lyukas, megfoltozzák, semmit sem ér, mi az?
4. Mit vesz az ember legtöbbit a piacon?
5. Két szomszéd lakik egymás mellett. Mindent látnak, csak egymást nem láthatják. Ha a tükörbe pillantasz, kitalálod.
6. Csak a tiéd, mégis mások használják többet. Mi az?
7. Erdőn voltam, parton leszek, vízen járok, s tűzben veszek. Mi az?
8. Miért tévednek kevesebbet az állatok?
9. Lába van, de mégse jár, víz felett visz, nem madár. Nem rab, mégis láncot hord, s minden utat összetold. Mi az?
10. Aki nevemet kimondja, azonnal megsemmisít engem.

FEJTÖRŐK

Két utazó

Két utazó ugyanazon az útvonalon, ugyanabban az irányban halad. Az első 8 km-rel halad a második előtt 4 km/h sebességgel, míg a második 6 km/h sebességgel halad. Az egyik utazónak van egy kutyája, amelyik elfut gazdájától a másik utazóig, majd vissza. Így fut egyiktől a másikig, míg nem találkoznak. Mekkora utat tett meg a kutya, ha sebessége 15 km/h?

A szabó és a posztó

A szabónak van egy 16 méteres posztódarabja, ebből minden nap levág két métert. Hányadik nap vágja le az utolsó darabot, hogy meglegyen a pontosan kétméteres rész?

János és Péter találkoznak

A két pásztor, János és Péter találkoznak. János azt mondja Péternek: „Adj nekem egy juhot, akkor nekem pontosan kétszer annyi juhom lesz mint neked!” Péter azonban ezt felelte: „Nem! Jobb, ha te adsz nekem egy juhot, mert akkor mindkettőnknek ugyanannyi lesz.” Hány juha van Péternek és hány Jánosnak?

Bűvös négyzet

Töltse ki a jobb alsó sarokban jelölt egész számokkal az ábrát úgy, hogy a sorokban levő számok összege és az oszlopokban levő számok összege annyi legyen, amennyi a feltüntetett a sorok illetve oszlopok végén. Minden szám pontosan egyszer szerepelhet.

			14
7			24
2		4	7
14	15	16	1-9

			14
7	4	1	2
24	9	8	7
14	3	6	5

Megfejtések
 Találós kérdések: 1: tükör, 2: fésű, 3: szita, 4: levegőt, 5: a szeméd, 6: a neved, 7: csónak, 8: Mert tévedni! emberi dolog, 9: híd, 10: csend
 Két utazó: Mivel az utazó négy óra alatt éri utol a másikat, ezért a kutya is négy órát szaladgál. Ezalatt hatvan km-t tett meg, függetlenül attól, hogy melyik utazó volt a kutya.
 A szabó és a posztó: Az utolsó darabot a hetedik napon vágja le a szabó, a nyolcadik nap már nem kell vágnia, mert pontosan két méter marad.
 János és Péter találkoznak: Jánosnak 7, Péternek 5 juha van.

Sudoku

	7							2
		9			6	3	8	
1	8	5		2				
7			8					
	5	1				2	7	
				7				4
				7		6	2	1
	1	8	5			7		
3								4

	3			9				
					1			
9			8		7			5
			9					1
7	4		5		6		2	
	2							
3								7
		5						9
			4	2	8		1	

Tudta-e?

Az adventi koszorú

Az adventi koszorú őseit 1839-ben Johann H. Wichern német evangélikus lelkész készítette el: egy felfüggesztett szekérkeréken 23 gyertyát helyezett el, melyek közül minden nap eggyel többet gyújtott meg karácsonyig. Ma az adventi koszorú általában fenyőágból készített kör alakú koszorú, melyet négy gyertyával díszítenek. A gyertyák színe katolikus körökben lila, kivéve a harmadik vasárnapra jutót, amely rózsaszín. A gyertyákat vasárnaponként gyújtják meg, minden alkalommal eggyel többet. A világító gyertyák számának növekedése szimbolizálja a növekvő fényt, amelyet Isten Jézusban a várakozónak ad karácsonykor. Az adventi koszorún mind a négy gyertya egyszerre ég az utolsó vasárnapon. A négy gyertya a hit, a remény, a szeretet és az öröm szimbóluma.

Az oldal a rejtvenybirodalom.hu hozzájárulásával készült.

Viccek:

A sokszoros visszaeső bűnöző Csalán nem sok napot tölt szabadon, ahogy kiszabadul, azonnal újabb bűncselekményt követ el, és ismét börtönbe kerül.

Egyszer egy barátja kér engedélyt, hogy meglátogathassa a börtönben. Csalánt keresi? – kérdezi a foglár. Ő éppen most szabadult. De ha akarja, megvárhatja ...

A bíró kérdezi a csavargót:

- Mondja, mikor dolgozik ön tulajdonképpen?
- Hébe-hóba.
- És mondja, mit dolgozik?
- Ezt-azt.
- És hol dolgozik?
- Itt-ott.
- Van önnek állandó lakhelye?
- Hol van – hol nincs.
- Én most önt elítélem és börtönbe zárom.
- És mikor szabadulok, tisztelt bíró úr?
- Előbb – utóbb...

– Vádlott, bűnösnek érzi magát?

– Bocsánat, bíró úr, de még nem hallottam, mennyit tudnak a tanúk.

Egy ügyvéd és egy mérnök üdülnek a Bahamákön. Azt mondja az ügyvéd:

– Képzeld, a múltkor kigyulladt a házam, elégett mindenem, de a biztosító fizetett mindent, abból vagyok most itt.

A mérnök:

– Én is így jártam, de nekem az árvíz öntötte el a házam.

A biztosító nekem is fizetett mindent.

Az ügyvéd elgondolkozik, majd megkérdi:

– Ez se rossz. De áruld már el, hogy csináltad az árvizet?

	X	GÁRDONYI GÉZA EGYIK MŰVE	VISSZAVONUL	MERRE? JÁTEK KEZDETE!	↓	A GYŐZELEM ISTENNŐJE	GÁRDONYI GÉZA SIRJÁNAK HÍRES FELIRATA
	FIATAL	↓	↓	↓	↓	↓	↓
	ESZMÉNYI	↓	↓	↓	↓	↓	↓
	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
	RÓMAI EGYES	↓	↓	↓	KICSINYÍTÓ KÉPZŐ	↓	↓
	MÉLY ÉNEKHANG	↓	↓	↓	TÁVOLABB	↓	↓
	RÁDIUM VEGYJELE	↓	↓	↓	ATHÉNI SPORTKLUB FRANCIA TERÜLET-MÉRTEK	↓	↓
X	AZ EGRIVÁR BÁSTYÁJA (GÁRDONYI SIRJA IS ITT TALÁLHATÓ)	JÓ HÍRNEV	CÉRIUM VEGYJELE	HOLLAND SAJTÁRÓS ELEKTRON	↓	ABECÉNK ELSŐ BETŰJE RAJT, INDLÁS	↓
HÚZZA A LÁBÁT	↓	↓	↓	↓	ELEMI SZAL NORMA ... MARTIN RITT FILMJE	↓	↓
EZ A KÖZELEBBI	↓	↓	↓	↓	KEDVÉERT RUHA-DARAB	↓	↓
A BÁRIUM VEGYJELE DÉLEGE RÓMAI 50-ES	↓	↓	SZCZECIN KÖZELÉBEN OMLIK AZ ODERÁBA CSERMELY	↓	↓	HONFOGLALÓ VEZÉR HANG-TALANUL SÜG!	↓
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	A VÉGÉN MEGÉRT! A HARMADIK SZEMÉLY
ZAVART ELMÉJÜ	↓	↓	↓	↓	KÉTÉLTŰ, GYIKSZERŰ ÁLLAT	↓	↓